

SCRIITORII MOLDOVEI - COPIILOR

GEOGE MENIUC

Chișinău 2018

Poetul, prozatorul, eseistul, traducătorul George Meniuc s-a născut pe data de 20 mai anul 1918 la Chișinău. Absoluește în anul 1937 Liceul „M. Eminescu” din Chișinău. În toamna aceluiași an pleacă la București, înscriindu-se la Universitate, Facultatea de Litere și Filozofie, unde îi are ca profesori pe T. Vianu, P. P. Nedeleșcu, C. Rădulescu-Motru, Mircea Florian ș.a.

Se angajează ca lucrător literar la postul de radio, fiind responsabil de emisiunile literare, ulterior este redactor-șef la Comitetul de radio din Chișinău (1944), colaborator științific superior la Institutul de Istorie, Limbă și Literatură, unde s-a ocupat de studierea și valorificarea folclorului (1945-1947), șef de secție la ziarul „Țăranul sovietic” (1947), secretar responsabil la revista „Octombrie” (1951-1957), redactor-șef al revistei „Nistru” (1957-1959), vicepreședinte al Comitetului de Conducere al Uniunii Scriitorilor din Moldova (1962-1964).

În 1934 și-a făcut debutul literar cu poezia *La țară*, apărută în paginile revistei literar-științifice a societății „Mihai Eminescu” din Chișinău.

Debutul editorial s-a produs în 1939 cu placheta de versuri *Interior cosmic*, urmată în 1940 de volumul de eseuri *Imaginea în artă*. Dintre volumele de poezie, apărute în perioada postbelică, mai semnificative sunt: *Versuri alese* (1959), *Vremea Lerului* (1968), *Scrieri* în 2 volume (1969), *Florile dalbe* (1979), *Toamna lui Orfeu* (1982), *Preludiul bucuriei* (1988, postum).

S-a impus și ca un eseist de marcă, cărțile sale *Imaginea în artă* (1940), *Iarba fiarelor* (1959), *Cadran solar* (1966), *Caloian* (1966), *Coloana de tandrețe* (1978) ș.a. denotând aria vastă a preocupărilor estetice și filozofice ale autorului.

Nuwelele și povestirile sale sunt adunate în volumele *Nuwele* (1961), *Ultimul vagon* (1965), *Disc* (1968), *Delfinul* (1969), *Răvașul ploilor* (1986). Într-o formulă originală sunt scrise cărțile pentru copii: *Povești* (1955), *La balul coțofenei* (1956), *Rața și rășuștele* (1959), *Povestea vulpii* (1963), *Prichindel* (1969) ș.a.

Traduce din literatura clasică rusă (F. Dostoevski, N. Gogol, A. Tolstoi, K. Simonov ș.a.). Unele din lucrările sale au fost traduse în limbile franceză, spaniolă, armeană, ucraineană, rusă ș.a.

Premiul de Stat al Moldovei pentru culegerea de povestiri *Delfinul* (1972), Premiul Uniunii Scriitorului din Moldova și al Comitetului de

Stat pentru Edituri, Poligrafie și Comerțul cu Cărți pentru traducerea *Cântecului despre oastea lui Igor* (1988). Scriitor al Poporului (1982). Ordinul „Insigna de Onoare” (1960) și Medalia „Veteran al Muncii” (1978).

S-a stins din viață pe 8 februarie 1987 la Chișinău.

În 2018, Uniunea Scriitorilor din Moldova și Muzeul Național al Literaturii Române „Mihail Kogălniceanu” organizează, la Chișinău, Festivalul „George Meniuc sau Toamnele lui Orfeu” cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la nașterea poetului.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Opera

Delfinul / George Meniuc; selecț.: E. Mărgineanu; cop.: S. Coadă. – Ch.: Cadran, 2015. – 184 p.

Interior cosmic: versuri și proză / George Maniuc. – București; Ch.: Litera Internațional, 2004. – 336 p. – (Biblioteca școlară).

La balul coțofenei / George Meniuc; cop.: A. Ichim. – Ch.: Policadran, 2015. – 32 p.: il.

Pe rug fiecare devine liber / George Meniuc; antol., pref.: E. Lungu. – Ch.: Arc, 2018. – 64 p. – (Primăvara poezilor).

Povestea vulpii / George Meniuc; il.: A. Sveaticenco. – Ch.: Lit. artistică, 1990. – 12 p.: il.

Vulpea isteată / George Meniuc; il.: V. Rusu. – Ch.: Prut Internațional, 2002. – 16 p.: il. – (Poezii de seama voastră).

Referințe critice

Suceveanu, Arcadie. George Meniuc sau întoarcerea în Ithaca: eseuri, memorii, corespondență, poezii inedite / Arcadie Suceveanu, Nicolae Romanenco. – Ch.: Cartier, 1999. – 222 p.

Bobână, Gheorghe. Meniuc George // Bobână, Gheorghe. Prezențe basarabene în spiritualitatea românească: dicț. encicl. / Gheorghe Bobână, Lidia Troianowski. – Ch., 2007. – P. 210.

Botezatu, Eliza. Poezia lui George Meniuc din anii '70-'80. Delimitări și convergențe // Botezatu, Eliza. Critică literară / Eliza Botezatu. – Ch., 2007. – P. 5-12.

Burlacu, Alexandru. George Meniuc // Burlacu, Alexandru. Literatura română din basarabia: anii '20-'30 / Alexandru Burlacu. – Ch., 2002. – P. 105-107.

Cimpoi, Mihai. Generația pierdută și întoarcerea la unelte: George Meniuc // Cimpoi, Mihai. Istoria literaturii române din Basarabia: (compendiu) / Mihai Cimpoi. – București; Ch., 2003. – P. 249-251.

Ciocanu, Ion. George Meniuc și Ithaca sa literară // Ciocanu, Ion. Scriitori de ieri și de azi / Ion Ciocanu. – Ch., 2004. – P. 21-30.

Dolgan, Mihail. Meniuc George / Mihail Dolgan // Dicționarul general al literaturii române / Academia Română. – București, 2005. – P. 314-315.

George Meniuc // Mică enciclopedie ilustrată a scriitorilor din Republica Moldova / selecț.: M. Cimpoi, A. Vidrașcu, V. Zbârțoiog. – București; Ch., 2005. – P. 475-494.

George Meniuc // Scriitorii Moldovei în lectura copiilor și adolescenților: dicț. Biobibliogr. / Bibl. Naț. pentru Copii „Ion Creangă”; alcăt.: E. Cugut, M. Harea. – Ch., 2004. – P. 278-285.

Nazar, Valeriu. Meniuc George / Valeriu Nazar // Dicționarul scriitorilor români din Basarabia: 1812-2010. – Ch., 2010. – P. 362-364.

Romanciuc, Vasile. George Meniuc. „Eram copii odinioară...” // Bucurii pentru copii: poeți contemporani din Basarabia / selecț.: Vasile Romanciuc. – Târgoviște; Ch., 2010. – P. 16-17.

Șpac, Ion. George Meniuc – eseistul // Șpac, Ion. Pagini de istorie a presei periodice basarabene / Ion Șpac. – Ch., 2010. – P. 195-198.

Tecuci, Alexandru. „Toamna lui Orfeu” de George Meniuc: (comentariu literar) // Tecuci, Alexandru. Zbucium de creație și cercetare / Alexandru Tecuci. – Cahul, 2011. – P. 265-267.

Dedicații lirice

Garaz, Mihail. Toamna poetului: lui George Meniuc // Garaz, Mihail. Opere complete: în 6 vol. Vol. 2: versuri / Mihail Garaz. – Ch., 2010. – P. 19-20.

Referințe

Rădăcinile creației lui George Meniuc stau înfipte adânc în colinde și balade, în reprezentările populare (adică în arhetipurile mitice), iar vârfurile ei le găsim de acum îndălțate semeț în aerul distins al culturii universale...

Mihai Cimpoi

Spirit romantic, dublat de luciditate, un visător și un căutător de esențe, receptiv la miracolele existenței, Meniuc a trăit nostalgia idealității și a transcris-o în poezie și eseuri, și-a modulat versurile cu rigoare și forță, fiind un inteligent cunoscător de poezie, cultivat cu lecturi substanțiale, capabil de a vedea frumos, de a simți delicat, de a capta interesul.

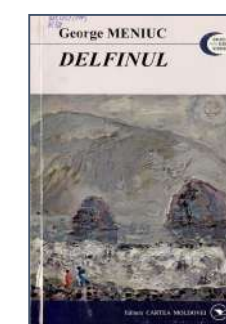
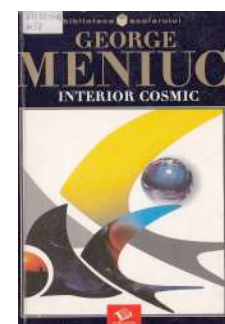
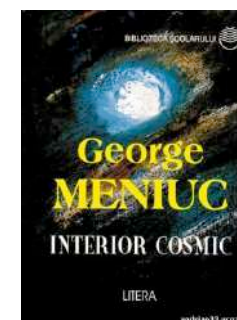
Eliza Botezatu

Poeții tineri din toate generațiile de după el l-au considerat drept un simbol al poeziei moderne în acest spațiu, un poet care a cunoscut Ithaca românească și care a impus la noi o formulă lirică mult deosebită de celelalte, un limbaj cult, intelectual, filozofic... Avangarda noastră literară - atât cât a existat și există -, numai pe el, pe George Meniuc, îl poate avea în capul listei...

Arcadie Suceveanu

Având multiple puncte de interferență cu folclorul, poezia lui George Meniuc nu se limitează la tipare și înveliș exterior, ci caută să se pătrundă adânc de spiritul creației populare, de focul ei sacru.

Mihail Dolgan

Alcătuitor: Sabina Dodul
Responsabil de ediție: Claudia Balaban